

Rondreis INDONESIË: JAVA & BALI - 16 dagen

BAF 6 - 18 16

Rondreis INDONESIË: JAVA & BALI - 16 dagen

Sultans, vulkanen en rijstvelden

BAF 6 - 18 16

Uitgebreide routebeschrijving

Route

Dag tot dag schema

	Vervoer	Route	Overnachting
1	Vliegtuig	Vertrek	Vliegtuig
2	Bus, Vliegtuig	Aankomst Jakarta	Jakarta
3		Jakarta	Jakarta
4	Trein	Jakarta - Cirebon	Cirebon
5	Trein	Cirebon - Semarang	Semarang
6	Bus	Semarang - Gedong Songo - Ambarawa - Wonosobo	Wonosobo
7	Bus	Wonosobo - Borobudur - Yogyakarta	Yogyakarta
8		Yogyakarta	Yogyakarta
9	Trein	Yogyakarta - Malang	Malang
10	Bus, 4 wiel aandrijving	Malang - Bromo	Bromo
11	Bus, Trein, Ferry	Bromo - Probolinggo - Ketapang - Pemuteran	Pemuteran
12		Pemuteran	Pemuteran
13	Bus	Pemuteran - Munduk - Ulun Danu - Ubud	Ubud
14		Ubud	Ubud
15	Bus, Vliegtuig	Vertrek Ubud	Vertrek Ubud
16		Aankomst	Aankomst

Dag 1 Vertrek

Stiekem betrapte je jezelf er de laatste tijd al op. Wanneer je langs de **toko** liep en de heerlijkste luchten inademde gebeurde het. Zelfs bij de potjes sambal en de **kroepoek** in de supermarkt kon je het niet meer onderdrukken. Je droomde eventjes weg en een geheimzinnige glimlach maakte zich van je meester. In gedachten telde je hoeveel nachtjes het nog zou duren voordat jij op reis naar Indonesië zou gaan…

Vandaag is die dag dan eindelijk aangebroken. Natuurlijk moet er nog wel naar **Indonesië** gevlogen worden, maar met zoveel moois en lekkers in het vooruitzicht zijn die hemelsbreed ruim 11.000 km niet meer dan een detail.

ECHT OP REIS TIP

Local Impact Score

Bij het samenstellen van onze reizen zoeken we naar manieren om de negatieve effecten van toerisme te beperken en positieve bijdragen aan bestemmingen en lokale gemeenschappen te stimuleren. Om inzichtelijk te maken welk deel van onze uitgaven en de uitgaven van onze reizigers bij de lokale gemeenschap terecht komt, hebben wij een Local Impact Score ontwikkeld. De Local Impact Score van deze reis is: **57**

Lees meer over de Local Impact Score.

Dag 2 Aankomst Jakarta

Door het tijdsverschil, de reistijd en je definitieve vluchtschema kom je vandaag in de (na)middag of avond aan in Jakarta. De chauffeur wacht je op de luchthaven op om je naar het eerste groepshotel te brengen. Wanneer je de luchthaven verlaat en op weg naar de stad gaat, valt vooral de hoogbouw op. **Jakarta** is al lang niet meer die schilderachtige, kleine stad van destijds. Indonesië is een economisch '*power house*' in Zuidoost-Azië en die ontwikkeling is vooral in Jakarta goed te zien. Verkeer, shopping malls, torenflats en veel lichtreclames lijken met elkaar te concurreren om een plekje. Afhankelijk van de aankomsttijd in het hotel kun je nog wat op eigen gelegenheid ondernemen. Bezoek bijvoorbeeld het Merdekaplein met zijn enorme **Monument voor de Onafhankelijkheid** (het Monas). Binnen in het **Monas** kun je een tentoonstelling over de strijd voor onafhankelijkheid zien. Niet ver van het Monas vandaan ligt het **Nationaal Museum van Indonesië** , een must als je meer over de geschiedenis en bevolkingsgroepen van het land te weten wil komen.

ECHT OP REIS TIP

Travelife Certified

Voor reisorganisaties die duurzaam en verantwoord willen ondernemen bestaan er verschillende certificeringsmogelijkheden. Travelife Certified is een erkende duurzaamheidsstandaard voor reisondernemingen. Het certificeringsproces kent een strenge procedure met onafhankelijke audits. Je kunt er hier meer over lezen. Koning Aap is Travelife Certified, en ook onze agent in Indonesië is Travelife Certified.

Dag 3 Jakarta

Je begint de dag met een verkenning van het oude **Batavia**, het historische deel van Jakarta. Samen met de reisbegeleid(st)er stap je in het openbaar vervoer om de belangrijkste historische plekjes te bezoeken. De oude haven van Jakarta, **Sunda Kelapa**, was al lang voordat de Europeanen voet aan wal zetten op Java een belangrijke haven. Traditionele schepen worden er nog steeds gelost en geladen. Het historisch centrum van Batavia, zoals Jakarta in de Nederlandse tijd werd genoemd, is het **Fatahillah plein** (het vroegere Stadhuisplein). Veel van de oude gebouwen die je ziet doen tegenwoordig dienst als museum, restaurant of toeristische winkel. Het meest opvallende is het oude stadhuis dat veel lijkt op het Paleis op de Dam in Amsterdam.

Zodra de zon onder is gegaan, is het tijd om samen met je reisbegeleid(st)er kennis te maken met *street food*! In de Sabang straat komen verkopers met verschillende heerlijke **Indonesische gerechten** samen. Probeer bijvoorbeeld eens *lontong sayur* (samengeperste rijst met groente in kokosmelk), *ketoprak* en *gado-gado* (beiden groente met satésaus).

Na wat kleine dingetjes te hebben geproefd gaat het eetfestijn nog even door. In de Sarinah Department Store, de oudste shopping mall van Jakarta, bezoek je de foodcourt waar je nog meer lekkers kunt proberen. En alsof dat nog niet alles is, staat in diezelfde Mall een wel heel bijzonder monument. De allereerste **roltrap** ooit in Indonesië werd hier in 1966 in gebruik genomen. De roltrap ligt er nog steeds en heeft zelfs een monumentale status, maar is alleen van een afstand te bewonderen.

Dag 4 Jakarta - Cirebon

Je stapt vandaag op de trein om naar het weinig bezochte noorden van Java te reizen. Je trein vertrekt vanaf het Gambir treinstation in het centrum van de stad. Na een tijdje rijden maakt de stedelijke drukte plaats voor rijstvelden en landbouwgrond. Kleine dorpen met bananenbomen en palmbomen zoeven aan je voorbij. Na ongeveer vier uur rijd je het historische treinstation van **Cirebon** binnen. Kijk bij het verlaten van het station vooral ook even om je heen.

In Cirebon maak je vandaag nog een stadstour. Het **Art Deco** hoogtepunt van de stad is het stadhuis, terwijl het gebouw van **British American Tobacco** een bewijs is van Cirebon's rol in de tabakshandel. Hoewel de stad redelijk klein is, liggen er maar liefst drie verschillende paleizen in Cirebon. Je bezoekt het oudste paleis, het **Keraton Kasepuhan** (1529). Voordat je de stadstour afsluit met een bezoek aan de levendige Kanomanmarkt, bezoek je de historische **Sang Cipta moskee** .

Dag 5 Cirebon - Semarang

Met de **trein** reis je vandaag weer verder op je groepsreis door Indonesië. Je bestemming **Semarang** bereik in je minder dan vier uur, waardoor er genoeg tijd is om vandaag nog het historisch centrum van de stad te verkennen. Het zijn vooral de 18de en 19de-eeuwse gebouwen die in het oog springen. Het Tawang treinstation is een van de oudste van Java en wordt nog steeds gebruikt. Net als de protestantse **Blenduk kerk** en de bistro 'De Spiegel'. Laatstgenoemde is al sinds de koloniale tijd een populaire plek. Het statige Lawang Sewu is het voormalig hoofkantoor van de **Nederlandsch-Indische Spoorweg Maatschappij** (N.I.S.). Het zijn niet alleen de Nederlanders die in Semarang hun sporen hebben achtergelaten. De stad heeft ook een rijke Chinese geschiedenis. Dit is onder andere terug te zien aan prachtige tempels zoals de Sam Poo Kong tempel. Is overheerlijk eten een van de redenen dat je naar Indonesië bent gekomen? Dan heb je geluk. ***Streetfood*** van Semerang is beroemd op heel Java!

Dag 6 Semarang - Gedong Songo - Ambarawa - Wonosobo

Vandaag is het geen trein, maar onze eigen bus die je dieper het binnenland van Java inbrengt. Dat betekent overigens niet dat je vandaag geen trein zal zien, maar daarover later meer. Je eerste stop maak je vandaag bij **Gedong Songo**, een aantal Javaans hindoeïstische tempels uit de 8ste eeuw. De omgeving waarin de tempels liggen is zo mooi, dat dit alleen al een bezoek rechtvaardigt. Bij helder weer kun je een aaneenschakeling van vulkanen aan de horizon zien liggen. Voordat je de eindbestemming van vandaag bereikt, bezoek je Ambarawa. In de koloniale tijd was **Ambarawa** een belangrijk knooppunt van het treinvervoer op Java. Die tijd is inmiddels voorbij. Sinds eind jaren '70 van de vorige eeuw doet het station dienst als **Indonesisch Trein Museum**. Onder andere oude stoomlocomotieven staan in het museum opgesteld. Je overnacht in Wonosobo.

Dag 7 Wonosobo - Borobudur - Yogyakarta

In de vroege ochtend rijd je van Wonosobo naar het koele **Dieng Plateau**, op meer dan 2000 meter hoogte. Het plateau is al eeuwen een heilige plaats. Vroeger stonden hier honderden tempels (gebouwd rond de 8ste eeuw), slechts enkele ruïnes zijn hier nog van over. Tijdens de schitterende rit naar boven, waarbij je het dagelijks leven in de dorpjes en op de velden ziet, kom je op de beroemde hoogvlakte. Een landschap met een magische sfeer, vooral als 's ochtends de mist optrekt, met sissende en borrelende modderpoelen, kratermeren en warmwaterbronnen.

Daarna reis je door naar misschien wel het mooiste heiligdom van Zuidoost-Azië: de **Borobudur**! Dit uit de 9de eeuw na Christus daterende pelgrimsoord is opgebouwd uit verschillende terrassen, met maar liefst 15.000 verschillende reliëfs en 400 opengewerkte stoepa's. Het monument beeldt de weg naar het nirwana uit. Aan het eind van de dag kom je aan in **Yogyakarta**.

NB. De Borobudur is een van de grootste trekpleisters van heel Indonesië. Om de Borobudur te beschermen, mag het monument nog maar door een gelimiteerd aantal bezoekers per dag, onder begeleiding, worden beklommen. Het verkrijgen van een toegangsbewijs om de Borobudur te beklimmen blijkt in de praktijk onderhevig aan wisselende regelgeving en procedures. De reisbegeleid(st)er kan hierover meer informatie geven.

Dag 8 Yogyakarta

Vrije dag. Yogyakarta is door de eeuwen heen een stad met aanzien geweest. Nu is de stad vooral bekend als centrum van de Javaanse cultuur. Bezoek het waterpaleis en het voormalige paleis van de Sultan; de **Kraton**. Ook in de vele batikateliers, zilversmederijen, de wajangpoppenwerkplaatsen, de bekende winkelstraat **Jalan Malioboro** en op de markten kun je uren rondstruinen. De vele kunstuitingen maken Yogyakarta de plaats bij uitstek voor het kopen van souvenirs.

Wil je liever de beroemde tempels van het nabijgelegen Prambanan bezoeken, dan is dit mogelijk met een optionele excursie. Het in 850 na Christus gebouwde hindoeïstische tempelcomplex is van imposante schoonheid en geheel gewijd aan de goden Brahma, Shiva en Vishnoe. **Prambanan** is een UNESCO Werelderfgoed.

's Avonds ga je van Yogyakarta genieten zoals de inwoners van de stad dat doen. Je begint met een wandeling vanaf Jalan Prawirotaman naar het stadsplein **Alun Alun**. Hier zal de gids je wat over de geschiedenis van het plein vertellen, waarna je bij lokale eetstalletjes tussen de lokale mensen nieuwe versnaperingen probeert. Veel lol, en inzicht in de lokale cultuur op deze avond.

ECHT OP REIS TIP

Verklein je plastic voetafdruk!

Wist je dat jij gemakkelijk kunt bijdragen aan het verminderen van plasticgebruik? Neem bijvoorbeeld je eigen hervulbare fles of herbruikbare tas mee op reis! Ook door "nee" te zeggen tegen plastic flesjes, tasjes, rietjes en aangeboden verzorgingsproducten in hotels kun jij bijdragen aan het verminderen van plastic afval!

Dag 9 Yogyakarta - Malang

Je maakt een rit per trein in de 'Executive Class' naar **Malang**. Vanwege de hogere ligging is het er in de avond aangenaam koeler dan aan de kust. Het **Alun Alun plein** vormt het bruisende hart van de stad.. Afhankelijk van de aankomsttijd in Malang kun je vandaag of morgenvroeg iets meer van het stadscentrum zien, de **Pasar Bunga** (bloemenmarkt) bezoeken of het uitkijkpunt vanaf de brug over de gekleurde wijk **Kampong Jodipan** bezoeken.

Dag 10 Malang - Bromo

Thailand heeft de *tuktuk*, Indonesië de *becak* (fietstaxi's). 's Ochtends word je met een **becak** opgehaald om een tocht door Malang te maken. **Jlan Boulevard** ligt er nog steeds bij

door Malang te maken. **Ijen Boulevard** ligt er nog steeds bij zoals in de koloniale tijd. Statige villa's, palmbomen en bloemrijke tuinen sieren het straatbeeld. Via de markt bereik je de kleurrijke Chinese tempel, een van de blikvangers van de stad. Vanaf de tempel is het met de *becak* maar een klein stukje om bij de ingang van **Kampong Jodipan** te komen. De wijk Jodipan was verarmd en leefomstandigheden waren er slecht, tot een groep studenten van de plaatselijke universiteit met het idee kwam om de huizen van de wijk in verschillende kleuren te schilderen. Omgeven door de overwegend witte, koloniale gebouwen van **Malang** steekt Jodipan enorm af. Steeds meer nieuwsgierige bezoekers kwamen op de kleurrijke wijk af en daarmee namen ook de mogelijkheden tot inkomsten voor de bewoners toe. Je kunt een wandeling door Kampong Jodipan maken. De entree tot de wijk dien je ter plaatse te betalen. Voordat je terugkeert naar het hotel wacht er nog een stop. **Toko Oen** was in de koloniale tijd een begrip bij de bewoners van de stad. Bij Toko Oen moest je zijn voor westers eten en een ijsje. De (overwegend westerse) menukaart is er ook vandaag nog steeds in het Nederlands. Hoewel het toeristisch is, is het nog steeds leuk om even bij Toko Oen naar binnen te gaan en terug in de tijd te reizen.

Met de stadstour door Malang eindigt ook je verblijf in de stad. Treur niet, er staat je namelijk wederom iets heel moois en bijzonders te wachten. Je volgende bestemming, de **Bromo vulkaan**, is een must voor iedereen die naar Java gaat. Waar het extra bijzonder wordt is dat je op deze **Koning Aap reis naar Indonesië** niet de drukke toeristische route ernaartoe neemt, maar een nog weinig bekende en zeer mooie route. Met onze eigen bus rijd je naar het dorpje Tupeng waar jeeps op je staan te wachten. Met de 4x4 aangedreven jeeps gaat de route vervolgens verder. Je stopt om een wandeling naar de **Coban Pelangi waterval** te maken. Het zijn heel wat treden die je af (en later weer op) zal moeten, maar wat wacht is een soort verborgen tuin. Omgeven door de groene jungle dondert de waterval ongeveer 110 meter omlaag. Je rijdt verder en ziet het landschap steeds grijzer worden. Planten en bomen maken plaats voor zwart vulkanisch zand. Omgeven door enorme kraterranden rijd je de **Zee van Zand** in en omgeven door datzelfde zand rijd je door totdat je bij **Bromo** aankomt. Liefhebbers kunnen de wandeling omhoog maken naar de kraterrand. Op het tijdstip dat je er aankomt ben je met wat geluk een van de weinige bezoekers. Hoe anders is dat vaak in de ochtend. Vanaf de voet van Bromo word je naar het uitkijkpunt op de caldera gebracht waar je, afhankelijk van de aankomsttijd en de weersomstandigheden, kunt genieten van de zonsondergang. Naast Bromo (de meest platte van de vulkanen in de caldera) heb je uitzicht op de Batok (voorgrond) en de zeer actieve Semeru (achtergrond).

Je overnacht vandaag in de omgeving van Bromo.

NB. Bromo is een actieve vulkaan. De status van de vulkaan kan dagelijks veranderen. Pas bij aankomst bij de toegang tot het gebied wordt de meest actuele informatie gegeven. Er is dus altijd een kans dat (een deel van) de geplande activiteiten door vulkanische activiteiten niet door kan gaan.

NB2. Wanneer je overstapt op de jeeps, zal je bagage op het dak van de jeeps worden vervoerd. Dit rit voert je door de 'Zee van Zand', er zal dus heel wat stof rondzweven. De bagage op het dak van de jeeps wordt met een beschermhoes bedekt. Indien je zelf ook nog een hoes hebt, dan kan het geen kwaad je bagage vandaag ook in je eigen beschermhoes te doen.

Dag 11 Bromo - Probolinggo - Ketapang - Pemuteran
Je vertrek vandaag al vroeg. Om de volgende bestemming op Bali te bereiken worden heel wat verschillende soorten vervoer gebruikt. Een avontuurlijke en afwisselende reisdag dus. Het eerste deel van de reis gaat vandaag per bus. Je bestemming is het treinstation van **Probolinggo** waar je op de trein naar Ketapang stapt. Vanuit **Ketapang** kun je Bali al zien liggen. Je stapt op de veerboot die je in minder dan een uur naar de overkant van de **Straat Bali** brengt. Aan het begin van de middag kom je aan in **Pemuteran**, een gemoedelijk stadje aan de westkust van **Bali**. De rest van de dag heb je ter vrije besteding. Duik in het zwembad, doe jezelf tegoed aan vruchtensapjes of een koud drankje. Of bezoek een van de strandjes in de omgeving.

Dag 12 Pemuteran
Vrije dag. **Pemuteran** is ideaal voor liefhebbers van snorkelen en/of duiken. Een heel mooi gebied voor deze activiteiten is het onderwater-natuurreservaat bij het eiland **Menjangan**, even ten noordwesten van Pemuteran. Houd je niet van snorkelen? Je kunt er ook voor kiezen om het **West-Bali Nationaal Park** wandelend te ontdekken. Het is mogelijk om tijdens de wandeling Bali-spreeuwen, makaken en pythons tegen te komen. Je kunt natuurlijk ook een boekje lezen, genieten van het strand, zonnen of op zoek naar een Balinese massage.

Dag 13 Pemuteran - Munduk - Ulun Danu - Ubud

Van de kust trek je het groene, bergachtige binnenland van Bali in. Je passeert onderweg rijstvelden en -terrassen en de berg Batukaru. In **Munduk** maak je een stop om een mooie en eenvoudige wandeling te maken. Over een redelijk goed pad wandel je door stukjes jungle naar een waterval. De nevel die van de waterval afkomt maakt je niet alleen nat, volgens lokaal geloof word je er ook geestelijk door gereinigd.

Aan de oevers van het **Bratanmeer** ligt de Ulun Danu tempel, je volgende bestemming van vandaag. De tempel stamt uit 1633 en is een van de mooiste hindoeïstische tempels van het eiland. Na je bezoek aan **Ulun Danu** reis je door naar Ubud, hét culturele hart van Bali. De traditionele Balinese cultuur wordt hier in ere gehouden en er zijn vaak religieuze ceremonies, dansvoorstellingen en feesten. Je kunt in **Ubud** wandelen langs tempels en musea, op zoek gaan naar souvenirs en genieten van leuke eet- en drinkgelegenheden.

Dag 14 Ubud

Vrije dag. **Ubud** is dé ideale bestemming voor de sportieve liefhebber van natuur en buitenleven. Wie van wandelen en **fietse**n houdt kan in de directe omgeving zijn hart ophalen. Torenhoge rijstterrassen, ruige bergen en een lokale cultuur die zich goed staande houdt, geven je verblijf in Ubud iets bijzonders. Je kunt op je Indonesië rondreis op eigen gelegenheid een prachtige wandeling ondernemen, of deelnemen aan een door je reisbegeleid(st)er georganiseerde fietstocht door de **rijstvelden** in de omgeving van Ubud. Liever het water op? **Rafttochten**, die dagelijks worden aangeboden, garanderen een dag vol plezier en vanaf de rivier kun je de mooie omgeving goed in je opnemen.

Dag 15 Vertrek Ubud

Afhankelijk van je definitieve vluchtschema, kun je vandaag nog een deel van de dag naar eigen inzicht invullen. 's Ochtends vroeg kun je al op de **Pasar Seni**, de kunstmarkt, terecht om souvenirs in te kopen. In Tampaksiring, net buiten Ubud, bevindt zich **Pura Tirta**, waar Balinezen hun rituele baden nemen in de heilige waterbronnen.

Uiteindelijk is het moment dan daar. Bepakt en bezakt verlaat je het hotel en ga je op weg naar de luchthaven. Je vliegt weer terug naar huis.

ECHT OP REIS TIP

Verminder plastic afval, neem je eigen waterfles mee!

Onze lokale agent gebruikt al sinds 2018 watertanks in alle voertuigen. Neem daarom een navulbare waterfles mee op reis. Door gebruik te maken van een navulbare fles zijn er minder losse plastic waterflessen nodig tijdens de reis. Zo proberen we de hoeveelheid afval die tijdens de reis ontstaat te beperken.

Dag 16 Aankomst

Je komt vandaag weer thuis. De tijd is ongetwijfeld voorbijgevlogen. Met al je foto's en herinneringen kun je voorlopig nog heel lang vooruit. En wordt het gemis van Indonesië je toch te groot (en dat begrijpen wij helemaal), kijk dan eens naar een van de **andere Koning Aap groepsreizen naar Indonesië**.

Aanvullende informatie

Wat is inclusief?

- internationale vluchten inclusief ruimbagage
- transport op Java en Bali met airconditioned (mini)bus
- treinrit Jakarta-Cirebon / Cirebon-Semarang / Yogyakarta-Malang in Executive Class
- treinrit Probolinggo-Ketapang in Economy Class
- 4x4 jeeps van Tumpang naar Bromo (inclusief entree Bromo Nationaal Park)
- ferry van Java naar Bali
- overnachtingen in hotels op basis van logies met ontbijt
- picknick avondeten op dag 10
- stadstour Jakarta met openbaar vervoer (inclusief entreegelden)
- Jakarta Foody Tour (exclusief drankjes)
- stadstour Cirebon (inclusief entreegelden)
- stadstour Semarang (inclusief entreegelden)
- bezoek Dieng (inclusief entree en lokale gids)
- bezoek Borobudur (inclusief entree)
- Yogyakarta avondje uit als een local
- Malang stadstour (inclusief entreegelden)
- lokale Nederlandstalige reisbegeleiding op specifieke vertrekdata
- lokale Engelstalige reisbegeleiding op specifieke vertrekdata
- luchthavenbelastingen voor internationale vlucht
- brandstofheffing

Wat is exclusief?

- overige maaltijden
- optionele excursies
- overige entreegelden
- fooien
- visum
- Tourist Levy Bali
- boekings(dossier)kosten
- bijdrage Calamiteitenfonds (enkel op Nederlandse reizen of voor reizigers met Nederlandse nationaliteit)
- consumentenbijdrage SGR € 5,- per persoon (enkel op Nederlandse reizen)
- reis- en annuleringsverzekering

Attentie

Zakgeld

400

Optionele Excursies

Onderweg in Indonesië altijd bereikbaar en 'connected'! (Opgeven bij boeking)
Heerlijk in de bus je *social media* updaten, een selfie sturen naar je familie, of een lekker gerecht opzoeken voor de lunch? Dit kan nu in Indonesië, met onze mobiele wifi-hotspot! Je eigen persoonlijke wifi-netwerk gedurende de gehele reis, deelbaar met je partner of gezin.

Bij aankomst in het eerste groepshotel (op dag 2) ontvang je een *mobiele wifi-hotspot* met 100 GB-data te gebruiken tijdens de gehele reis. Je kunt er tot 5 apparaten tegelijkertijd mee verbinden, en het heeft een batterij! Dus bruikbaar, in de bus, onderweg of in het hotel. De meeste hotels in Indonesië hebben wifi, maar de kwaliteit verschilt, met je eigen wifi, ben je dus altijd bereikbaar, en hoef je geen lokale simkaart te kopen.

Goed om rekening mee te houden:

- Je dient een borg van 680.000 Indonesische rupiah te betalen bij afname van het wifi-apparaat.
- Wij gebruiken de beste provider in Indonesië, maar niet overal is het signaal even sterk, zeker in afgelegen gebieden.
- De datalimiet is 100 GB te gebruiken gedurende maximaal 30 dagen.
- Je kunt maximaal 5 apparaten met de wifi verbinden.
- Indien je de reis hebt verlengd, is de mobiele wifi-hotspot niet inbegrepen tijdens de verlening.

Pemuteran - Wandelen in West-Bali Nationaal Park
Het West-Bali Nationaal Park is het grootste natuurpark van Bali. Je maakt een mooie wandeling waarbij een gids je meer verteld over de bijzondere flora en fauna die het park rijk is. Je leert bijvoorbeeld over de medicinale eigenschappen van sommige planten en de bijzondere dieren die in het park leven. Neem vooral ook je camera mee, er zijn meer dan genoeg momenten om prachtige foto's van het uitzicht en de natuur te maken.

Duur wandeling: 3 uur
Inbegrepen: vervoer, entreegeld, Engelssprekende gids
Niet inbegrepen: fooien, drankjes, overige uitgaven

Pemuteran - Snorkelen bij Menjagan Island
's Ochtends vertrek je vanuit het hotel naar Pemeturan Beach, waar snelle boten op je liggen te wachten om je dieper het West Bali Nationaal Park in te brengen. Er gaan maximaal 12 deelnemers mee per boot. In ongeveer 35 minuten vaar je naar Menjagan Island waar zich verschillende prachtige snorkelplekken bevinden. Rondom Menjangan ligt een koraalrif met wanden die op sommige plekken wel tot 60 meter diepte doorlopen. Met wat geluk spot je tonijn, makreel, maanvis en schildpadden. Boven water kun je op heldere dagen vulkanen van Oost-Java zien liggen. Je gaat op minstens 2 verschillende plekken de onderwaterwereld verkennen en stopt tussendoor even om uit te rusten en te lunchen.

Duur: maximaal 4 ivm regelgeving van het Nationaal Park
Inbegrepen: vervoer, boot, snorkelmateriaal, Dive Master, lunch
Niet inbegrepen: overige snacks en drankjes, fooi, overige uitgaven

---

Ubud – Diner bij Balinese familie thuis
Voor het diner krijg je een rondleiding door het huis met erf. Je ziet dat er meer dan één gezin leeft, elk met zijn eigen slaapvertrekken. Verschillende gebouwen op het erf zijn gebouwd volgens religieuze richtlijnen. Zo wordt de richting bepaald door de locatie van Gunung Agung, de voor hindoeïstische Balinezen 'Heilige Berg'. Op het erf is een schrijn waar geofferd wordt aan de goden. Je gastheer kan je hier meer over vertellen. Het Balinese diner kan gecombineerd worden met een bezoek aan een klein heiligdom uitgehouwen in de rotsen, dat teruggaat tot de 11de eeuw. Je leert tijdens deze excursie veel over de Balinese cultuur.

Het diner nuttig je in Balinese stijl, zittend op de vloer. Je kunt ervoor kiezen om te eten met je handen, net als de Balinezen. Je maaltijd wordt vers bereid in de keuken en bestaat meestal uit soep, groenten, sojabonen en kip. 'Selamat makan!' *De genoemde prijs geldt bij deelname van 4 reizigers*.

Inbegrepen: diner, bezoek aan tempel Candi Tebing, transfer

Niet inbegrepen: drankjes

Ubud – Fietstocht

In de morgen stap je op je fiets. Met de auto word je buiten het drukke centrum van Ubud gebracht. Je fietstocht start in de om Ubud heen liggende rijstvelden. Met een beetje geluk kun je zien hoe de rijst geplant of geoogst wordt. Je fietst langs kleine dorpstempeltjes en krijgt een leuk beeld van het dagelijks leven op het platteland. Je rijdt via de mooie sawa's in de omgeving van Ubud terug naar het hotel, waar je tegen de middag weer aankomt. Houd er wel rekening mee dat de omgeving van Ubud niet vlak is en dat er je soms stevig moet trappen.

Excursietijd (onder voorbehoud; in overleg met de reisbegeleiding):
09:00 uur: Vertrek van hotel
12:00 uur: Terug in het hotel

Inbegrepen: fiets, Engelssprekende gids
Niet inbegrepen: fooi

Yogyakarta - Prambanan

Dit in 850 na Christus gebouwde hindoeïstische tempelcomplex is van imposante schoonheid. De drie hoofdtempels zijn geheel gewijd aan de hindoegoden Shiva, Brahma en Vishnoe. De meest indrukwekkende is wellicht de 47 meter hoge Shiva tempel. Ter bescherming en als erkenning voor de bijzondere culturele waarde prijkt de Prambanan op de UNESCO Werelderfgoedlijst.

Inbegrepen: vervoer, entreegeld, Engelssprekende gids
Niet inbegrepen: fooien, drankjes

Informatie over het land

Indonesië

Bevolking

Indonesië heeft een oppervlakte van 1.904.000 km² (46 maal Nederland en 60 maal België) en bestaat uit 17.508 eilanden waarvan er 6000 zijn bewoond. De bevolking van Indonesië telt 250 miljoen inwoners en is zeer ongelijk verspreid over de archipel. Ruim twee derde van de bevolking woont op Java, Bali en Sumatra, terwijl deze eilanden maar 7 procent van de totale oppervlakte beslaan. De bevolking van Indonesië is onder te verdelen in ruim driehonderd bevolkingsgroepen, ieder met een eigen identiteit. De verscheidenheid van groepen is ontstaan door verschillende migratiegolven onder meer vanuit het vasteland van Azië en vanuit Afrika.

Cultuur van Indonesië: De archipel is grofweg te onderscheiden in West-, Midden- en Oost Indonesië. Het centraal gelegen Java met Jakarta als epicentrum claimt de hoofdrol: cultureel, economisch en politiek. Het eiland herbergt meer dan de helft van de Indonesische bevolking, de meeste industrie en beste infrastructuur en dus relatief de meeste welvaart. Het westelijk gelegen Sumatra laat zich graag voorstaan op haar Malayu cultuur van religieuze devotie en pioniersgeest. Oost-Indonesië staat te boek als de regio van religieuze en culturele minderheden, als kleurrijk en cultureel authentiek. Maar het is ook het minst ontwikkelde gebied, met de meest schrijnende armoede. Met uitzondering van Bali, de parel van de oostelijke eilandengroep, mede dankzij het toerisme.

Indonesië en haar cultuur leer je pas écht kennen door het contact met de lokale bevolking. Tijdens onze rondreizen door Indonesië en familiereizen door Indonesië kom je ook in aanraking met de gastvrije bewoners van het land.

Cultuur

Tijdens je vakantie in Indonesië zul je merken dat bepaalde gewoontes in Indonesië afwijken van wat we in Europa gewend zijn. Indonesiërs houden van goede lichamelijke verzorging. Ze gaan minimaal twee keer per dag in bad. Het Indonesische baden (mandiën) gaat anders dan in Nederland en België. Hoewel moderne huizen en veel hotels door de westerse invloed inmiddels voorzien zijn van douches, tref je soms nog de traditionele mandi-bak aan. Ga niet in de grote bak water in de badkamer (*kamar mandi*) zitten, maar schep een klein emmertje water uit de bak en gooi het water over je heen.

Gewoonten in Indonesië: Indonesiërs gebruiken geen toiletpapier, maar vegen zich af met water, waarbij ze hun linkerhand gebruiken. Dit verklaart waarom men niet met de linkerhand aangeeft of aanneemt en niet met de linkerhand eet. Ben je linkshandig, wees dan voorbereid op verbaasde opmerkingen en probeer jezelf aan te wennen wat vaker je rechterhand te gebruiken.

Kleding in Indonesië: Indonesiërs kleden zich doorgaans netjes, ook mensen die het niet breed hebben. Netjes betekent: schoon, gestreken en niet kapot. Kijk niet raar op als een Indonesiër zich meerdere keren per dag verkleedt. Hoewel men weet dat toeristen andere gewoontes hebben, op vakantie zijn en informeler gekleed gaan, verwacht men in Indonesië wel dat buitenlandse bezoekers fatsoenlijk gekleed gaan. Wanneer je een tempel of moskee bezoekt, dien je schouders en benen te bedekken. Gedraag je rustig en toon respect, loop niet voor biddende mensen langs, informeer of je mag fotograferen en als er een ceremonie plaatsvindt, zorg dat je die niet verstoort. Bij het bezoek aan een tempel dien je meestal een *sarong* te dragen (vaak ter plaatse verkrijgbaar).

Omgangsvormen in Indonesië: Indonesiërs zijn over het algemeen bijzonder vriendelijk en open. Waar je tijdens je Indonesië rondreis of je Indonesië familiereis ook komt, je zult dikwijls door kinderen en zelfs volwassenen worden begroet met '*Hello mister*' (ook als je een vrouw bent). Het stellen van allerlei persoonlijke vragen over leeftijd, salaris, religie en andere persoonlijke zaken is in Indonesië de gewoonste zaak van de wereld. De keerzijde van al deze gezellige praatjes is dat Indonesiërs soms de tijd uit het oog verliezen en regelmatig te laat op afspraken verschijnen.

Duurzaamheid

Groen in Indonesië

Tijdens onze reizen door **Sumatra** is de voederplaats in Bukit Lawang (Bohorok) door de Indonesische regering gesloten. De voederplaats in Bukit Lawang is door de Indonesische regering gesloten. De orang-oetans worden dus niet langer meer gevoerd in dit nationale park.

Eten en drinken

Het is eigenlijk verbazingwekkend dat we kunnen spreken van dé Indonesische keuken in een land van meer dan 17.000 eilanden. Toch is dat mogelijk. De basis van elke maaltijd, van Noord-Sumatra in het westen tot West-Papua in het oosten, is gekookte witte rijst (*nasi putih*). Zelfs bij het ontbijt wordt rijst gegeten. Meestal zijn dit restjes die opgebakken worden. Als toerist hoef je niet bang te zijn dat je de hele dag door rijst moet eten tijdens je Indonesië rondreis of je Indonesië familiereis, in de hotels wordt gewoon een Europees ontbijt geserveerd.

Specerijen in Indonesië: Een ander bindmiddel tussen de eilanden is het gebruik van kokos, chilipepers en inheemse kruiden en grassen. Er worden in het land enorm veel verschillende specerijen verbouwd. Rijst is dan wel de basis van elke maaltijd, maar de bijgerechten variëren zowel in ingrediënten als mate van gekruidheid per eiland of regio. Zo zijn gerechten uit Midden-Sumatra, uit de zogeheten Padangkeuken, doorgaans zeer heet en bevatten veel gember. In vergelijking daarmee wordt op Java veel milder gekookt, hier en daar zelfs zoetig, onder meer door het gebruik van *gula jawa*, Javaanse suiker.

Gevarieerd eten in Indonesië: Hoe verder weg van het centraal gelegen Java en hoe minder gecultiveerd een eiland is, hoe minder ingrediënten er verkrijgbaar zijn. En hoe minder verfijnd de kookgewoonten zijn. Verblijf je in Kalimantan, dan zul je geregeld pens, hart en darmen op het menu vinden. Op het overbevolkte Java heeft de bevolking geen ruimte om vee te weiden en eet men veel plantaardig voedsel als tahoe en tempé. De Molukkers serveren vis en *sago*, want die hebben zij voorhanden. De religie van een streek heeft ook invloed op de ingrediënten. De hindoeïstische Balinezen eten varkensvlees, terwijl rundvlees, populair in de gehele archipel, voor hen taboe is.

Drinken in Indonesië: Het water uit de kraan is niet geschikt om te drinken. Overal in Indonesië zijn flessen gezuiverd drinkwater te koop. Evenals frisdranken en vruchtensappen. Ondanks het verbod van de islam op alcoholhoudende dranken, doen de meeste Indonesiërs hier niet moeilijk over. Het in Indonesië geproduceerde bier, *Bintang* en *Anker*, is in wat meer westerse restaurantjes te koop, maar sterke drank is moeilijker te krijgen. Koffie (*kopi*) is gemaakt van de uitstekende Indonesische koffiebonen en ook thee (*teh*) is alom verkrijgbaar.

Feestdagen en festivals

Indonesië kent tal van nationale feestdagen en religieuze feesten (islamitische, boeddhistische, hindoeïstische en christelijke). Belangrijke nationale feestdagen in Indonesië zijn: Nieuwjaarsdag (1 januari); *Kartini*-dag, een soort Moederdag (21 april); Onafhankelijkheidsdag (17 augustus); *Hari Pancasila* (1 oktober). Deze dag herinnert aan de vijf basisprincipes van de *Pancasila*: het geloof in één god; eenheid van Indonesië; beschaafde medemenselijkheid; democratie; sociale gelijkheid voor alle Indonesiërs. In de praktijk komen deze principes steeds meer onder druk te staan.

Islamitische feestdagen in Indonesië: De islamitische kalender is gebaseerd op de waarneming van de maan en wijkt daarom af van de telling van de westerse, Gregoriaanse, kalender. Volgens de westerse kalender schuiven de islamitische feestdagen ieder jaar een dag of tien naar voren. De *ramadan* is het belangrijkste islamitische feest. Tijdens deze periode eten, drinken en roken moslims niet tussen zonsopgang en zonsondergang. Vasten is immers een van de belangrijkste plichten van een moslim. Toeristen hebben weinig te vrezen. Je hoeft in de vastentijd geen honger te lijden want in toeristenplaatsen zijn de meeste restaurants overdag gewoon open. Het spreekt vanzelf dat je de mensen niet de ogen moet uitsteken door demonstratief te gaan eten. Na zonsondergang staat alles in het teken van eten en is elke maaltijd een feest. Het driedaagse familiefeest *Idul Fitri* dat ook wel *Lebaran* of het Suikerfeest wordt genoemd volgt direct na de *ramadan*. Een ander belangrijk feest is het offerfeest, *Idul Adha*. Iedere familie slacht dan op rituele wijze een schaap. En dan zijn er *Tahun Baru Hijriyana* ofwel islamitisch nieuwjaar en *Maulud Nabi,* de geboortedag van de profeet Mohammed.

Andere religieuze feestdagen in Indonesië: Ook de meeste Chinese, boeddhistische en hindoeïstische feestdagen zijn gebaseerd op een maanjaar en vallen volgens onze kalender ieder jaar op een andere datum. Het Chinees Nieuwjaar; *Nyepi* ofwel Balinees Nieuwjaar en *Waisak* ter herdenking van de geboorte en dood van de Boeddha.

Fooien

In eenvoudige eetgelegenheden voor locals is het in Indonesië niet gebruikelijk om een fooi te geven. In eetgelegenheden waar vooral toeristen komen verwacht men dat wel. Afhankelijk van de mate van tevredenheid geef je 5 tot 10 procent van de rekening aan fooi. Ook is het gebruikelijk om aan gidsen en chauffeurs een fooi te geven.

Fooien voor begeleidend lokaal personeel: De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je reisbegeleider is 3 euro per reiziger per dag.

Land en landschap

Indonesië heeft ruim 17.000 eilanden die zich over 5120 kilometer uitstrekken. Ongeveer viervijfde van het gebied bestaat uit oceaan en tropische zeeën, en veel Indonesische eilanden zijn niet meer dan rotsen die boven de zeespiegel uitsteken. De enorme verscheidenheid aan landschappen in Indonesië is een gevolg van klimatologische en geologische factoren. Zo zijn de eilanden van West-Indonesië altijd bedekt geweest met dichte tropische regenwouden, de Oost-Indonesische eilanden daarentegen zijn veel droger met zelfs savannelandschappen.

Vulkanen in Indonesië: Vulkanen en bergen zijn kenmerkend voor het Indonesische landschap. Van de driehonderd vulkanen in de archipel zijn er nog ruim honderd actief. De bekendste vulkaan in Indonesië is de Gunung Krakatau, een vulkanisch eiland tussen Sumatra en Java. De vulkanen bepalen niet alleen het landschapsbeeld maar ze voeden ook de vruchtbare bodem waarop duizenden planten- en diersoorten leven. De archipel vormt het woongebied van onder andere olifanten, tijgers, luipaarden, orang oetans en zeeschildpadden. 's Werelds grootste bloem (rafflesia) groeit op Sumatra.

Nationale parken in Indonesië: Indonesië heeft tal van nationale parken maar het ecologisch evenwicht in het regenwoud wordt ernstig bedreigd door menselijke activiteiten of de gevolgen daarvan. Zo vindt er op grote schaal houtkap plaats, met als gevolg een toenemende erosie. Ook gaan gigantische stukken regenwoud verloren door bosbranden. Het nog resterende bosareaal van Indonesië beslaat ongeveer 60 procent van het totale landoppervlak. Het gaat daarbij vooral om zo'n 100 miljoen hectare tropisch regenwoud, één van de grootste oerwoudgebieden op aarde.

Religie

In Indonesië woont de grootste islamitische gemeenschap ter wereld. Ongeveer 86 procent van de bevolking is islamitisch. Het overige deel van de Indonesische bevolking belijdt het christendom (10 procent, hindoeïsme (3 procent), boeddhisme (1 procent) of animisme. Hoe verder je naar het oosten gaat, hoe meer christenen en 'overigen' je tegenkomt.

Adat in Indonesië: In praktijk bestaat er in Indonesië een scala aan religieuze zienswijzen en gebruiken die sterk gekleurd zijn door plaatselijke tradities welke van generatie op generatie worden overgedragen. Deze plaatselijke gedefinieerde zienswijze bepalen de structuur van elke gemeenschap en staan in Indonesië bekend als *adat*, de gewoonten van een etnische groep of gemeenschap. Opvallend is dat welke bevolkingsgroep dan ook vaak de verschillende religieuze beleving en de *adat* met elkaar combineert. Iemand die zich houdt aan de wetten van de islam, kan zich daarnaast best bezighouden met andere praktijken, zoals het branden van wierook en het brengen van kleine offers aan plaatselijke geesten.

Mystiek in Indonesie: Veel aanhangers van de islam combineren islamitische rituelen met een diepgewortelde mystiek, die teruggrijpt op de pre-islamitische tijd. Voor menig moslim is er meer tussen hemel en aarde dan het blote oog kan zien. Verdwaalde zielen, geesten en spoken en andere onzichtbare wezens bevolken de mystieke wereld met hun goede en kwade krachten. Magische krachten die gewone stervelingen kunnen oproepen met hulp van mystici.

Hindoeïsme in Indonesië: Op Bali is het hindoeïsme alom aanwezig. Op straat struikel je letterlijk over de offerandes. Elk huis heeft een familietempel, elk wijk zijn eigen buurttempel en elk veld een offerandeplek voor de rijstgodin. Het geloof biedt de gelovigen houvast en structuur, en een overdaad aan ceremonies en zuiveringsrituelen. Alles bij elkaar zal een Balinees tijdens zijn leven aan letterlijk honderden rituelen en feesten deelnemen en er veel tijd en geld in investeren.

Animisme in Indonesië: In de moeilijk toegankelijke binnenlanden van Indonesië zoals op Kalimantan en West-Papua zijn veel mensen animist. Ze geloven dat alle materie 'bezield' is en dat er geesten in ieder mens, dier en voorwerp huizen. Vele honderden geesten wonen in bossen, rivieren en heuvels. Het tevreden stellen van geesten is een integraal onderdeel geworden van het leven. Tatoeages en gezegende amuletten moeten geluk brengen of beschermen tegen kwade invloeden. Wie bezeten is door de duivel of een kwade geest, gaat naar een *sjamaan*, medicijnman of geestenbezweerder. Verschillende volkeren geloven niet alleen in animisme, maar doen ook aan

voorouderverering, een gewoonte om de zielen van overleden familieleden te aanbidden.

Taal

Op de Indonesische eilanden worden ongeveer 350 verschillende talen en dialecten gesproken. De officiële nationale taal van Indonesië is Bahasa Indonesia dat door het merendeel van de bevolking als tweede taal wordt gebruikt naast het lokale dialect. In de toeristische gebieden kun je terecht in het Engels en sommige ouderen spreken ook nog een aardig woordje Nederlands.

Enkele woorden in Bahasa Indonesia

Goedendag
Selamat siang

Dank u wel
Terima kasih

Mijn naam is ….
Nama saya …

Prachtig
Bagus

Tot ziens
Sampai jumpa

1 *satu*
2 *dua*
3 *tiga*
4 *empat*
5 *lima*
6 *enam*
7 *tujuh*
8 *delapan*
9 *sembilan*
10 *sepuluh*
100 *seratus*
200 *dua ratus*
1000 *seribu*
2000 *dua ribu*

Weer en klimaat

Het klimaat van Indonesië is tropisch en heeft twee seizoenen. Het droge seizoen (*musim kemarau*) is tussen april en oktober en het natte seizoen (*musim hujan*) tussen november en maart. De hoeveelheid neerslag varieert van eiland tot eiland, afhankelijk van de geografische ligging en hoogte. In de berggebieden valt aanzienlijk meer regen dan in de laagvlakten. In Indonesië heeft regen een andere betekenis dan in Nederland en België: in combinatie met de hoge gemiddelde temperatuur (het hele jaar door vrij constant 30°C) kan een regenbui verfrissend werken. De wegen zijn dan minder stoffig en bloemen en planten lijken extra tot leven te komen.

Beste reistijd voor Indonesië: De beste periode voor een rondreis Indonesië of een familiereis Indonesië verschilt per eiland. Op zich kun je prima in de regentijd naar Indonesië reizen. Voordeel is dat het landschap dan op z'n mooist (en groenst) is. Ga je aan het einde van de droge moesson dan heb je de 'pech' dat het landschap droog en kaal is. Tijdens de regentijd regent het bijna nooit de hele dag en de temperatuur blijft ook tijdens de buien aangenaam.

Klimaattabel: Houd er rekening mee dat wanneer je de bergen ingaat of vulkanen beklimt, het 's ochtends flink koud kan zijn en je een windjack of trui nodig hebt. Klimaattabel: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de gemiddelde maximum temperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm-neerslag per dag en- de gemiddelde temperatuur van het zeewater.

PADANG (SUMATRA)

Maand	T Gem	Zon	Regen	T W
Januari	31	6	15	29
Februari	31	7	15	29
Maart	31	6	19	30
April	31	6	18	30
Mei	31	7	15	30
Juni	31	7	13	30
Juli	31	7	14	29
Augustus	31	6	16	29
September	31	5	17	29
Oktober	31	5	20	29
November	31	5	21	29
December	31	6	24	29

JOGYAKARTA (JAVA)

Maand	T Gem	Zon	Regen	T W
Januari	27	5	27	
Februari	28	6	26	
Maart	28	6	25	
April	29	7	20	
Mei	29	7	14	
Juni	28	8	14	
Juli	28	8	15	
Augustus	29	8	17	
September	29	7	17	
Oktober	29	7	20	

November	29	6	26	
December	28	6	26	

DENPASAR (BALI)

Maand	T Gem	Zon	Regen	T W
Januari	30	7	25	28
Februari	30	7	24	28
Maart	31	8	24	28
April	31	9	15	28
Mei	31	9	10	28
Juni	30	9	11	28
Juli	30	10	12	27
Augustus	31	10	13	27
September	31	10	10	28
Oktober	31	10	15	28
November	31	9	19	29
December	31	8	23	29

Adressen

Ambassade van Indonesië in Nederland
Tobias Asserlaan 8, 2517 CK Den Haag
T 070 310 81 00
I https://indonesia.nl/en/

Ambassade van Indonesië in België
Laan van Tervuren 294, 1150 Brussel
T 02 771 2014
E primebxl@skynet.be
I https://kemlu.go.id/brussels/en

Ambassade van Nederland in Indonesië
Jalan H.R. Rasuna Saïd, Kavel S-3 Kuningan, Jakarta 12950
T +62 21 524 82 00
E jak@minbuza.nl
I www.nederlandwereldwijd.nl

Ambassade van Belgie in Indonesië
Wisma BCA (Deutsche Bank Building - 16th floor), Jalan Imam Bonjol, 80, 10310 Jakarta Pusat

T 0062 21 316 20 30
E Jakarta@diplobel.fed.be
I http://indonesia.diplomatie.belgium.be

Communicatie
Indonesië beschikt over een uitgebreid mobiel GSM netwerk. Een overzicht van de beltarieven per provider vind je op www.bellen.com. Het internationale landennummer voor Indonesië is +62, voor Nederland +31 en voor België +32.

Internet in Indonesië: Als je een simlockvrij toestel hebt kun je ter plekke een prepaid simkaart kopen waarmee je gebruik kunt maken van mobiel internet. Een kaart van 2 gigabyte biedt ruim voldoende voor dagelijks internetgebruik, whatsapp en eventueel bellen via whatsapp. Met een internetkaart ben je niet afhankelijk van wifi. Deze zijn verkrijgbaar bij belwinkels zoals van Telkomsle, Indosat, XL Axiata, 3 (Tri) e.d. Informeer welke provider het beste bereik heeft in de eilanden die je wilt gaan bezoeken. Een handige app die je thuis al kunt downloaden is Maps.Me. Met deze app kun je plattegronden downloaden die je vervolgens offline kunt gebruiken.

De meeste hotels bieden WiFi aan, net als veel restaurants en cafés.

Elektriciteit
De netspanning in Indonesië is 220 volt, een enkele keer komt 110 volt voor. De stekkers die in Nederland en Belgie gebruikt worden passen in Indonesië op de meeste niet-geaarde stopcontacten al moet je soms een beetje duwen. Stroomstoringen komen soms voor. Een verloopstekker, reservebatterijen en een zaklamp kunnen handig zijn tijdens je Indonesië rondreis en je Indonesië familiereis. Kijk hier als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in Indonesië gebruikelijk zijn.

Gezondheid
Vaccinaties voor Indonesië worden beslist aangeraden. Voor de actuele stand van zaken verwijzen we naar www.lcr.nl, de website van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering (LCR) dat de richtlijnen uitgeeft voor vaccinaties en preventie van malaria. In België kun je vergelijkbare informatie krijgen op www.wanda.be.

Vaccineren bij je thuis! Bij veel Indonesië reizen die we aanbieden zijn inentingen tegen de belangrijkste ziekten noodzakelijk. Niet het meest leuke deel van je reisvoorbereiding maar wel onvermijdelijk. Koning Aap heeft in samenwerking met Thuisvaccinatie.nl een oplossing gevonden voor deze vaak tijdrovende klus. In plaats van dat jij naar de GGD of huisarts moet gaan, komt een huisarts bij je thuis op het moment dat het jou schikt om de benodigde inentingen te zetten. Thuisvaccinatie.nl is een landelijk werkend vaccinatiecentrum (enkel in Nederland). Als je minstens 4 weken voor vertrek contact met hen opneemt, garanderen we dat je gebruik kunt maken van deze unieke service. Een handig alternatief voor de GGD! Maak hier een afspraak voor jouw vaccinaties.

Reisapotheek voor Indonesië: Neem op onze reizen door Indonesië een kleine reisapotheek mee met daarin o.a. jodium, pleisters, en middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, zonnebrand en eventueel een middel tegen reisziekte. Denk ook aan een tekentang, thermometer (onbreekbaar), ORS (Oral Rehydration Salts, tegen uitdroging) en vitaminetabletten. Voor de hygiëne op reis o.a. een flesje desinfecteergel en ontsmettingsdoekjes. Als je naar een malariagebied gaat, denk dan aan anti-malaria tabletten en muggenolie met DEET.

Europees Medisch Paspoort: Handig om mee te nemen is het Europees Medisch Paspoort, een document waarmee je in urgente situaties veel problemen kan voorkomen. Het paspoort is opgesteld in elf talen, waardoor de hulpverlener (in het buitenland) eenvoudig de gegevens van de patiënt, zijn of haar ziekten, aandoeningen en medicijngebruik kan opzoeken. Ook is vermeld wie de behandelende arts is en wie er in dringende gevallen gewaarschuwd kan worden. Het medisch paspoort is onder andere verkrijgbaar bij huisarts, de Reisdokter, apotheek en GGD.

Preventieve maatregelen in Indonesië: Bij aankomst is het zaak de tijd te nemen om te acclimatiseren. Wees voorzichtig met zonnen en zet bij uitstapjes in de volle zon iets op je hoofd. Omdat je in de droge hitte ongemerkt veel vocht verliest, moet je steeds veel blijven drinken en wat extra zout op je eten strooien. Warme dranken zijn over het algemeen beter dan ijskoude. Je maag en darmen worden dan minder belast. Het water uit de kraan is niet drinkbaar. Vind hier meer informatie over gezond op reis.

Bagage en kleding
We adviseren je om de bagage mee te nemen in een rugzak of in een zachte reistas (met wieltjes). Een harde koffer raden we af. Het gewicht van je bagage kan meestal beperkt blijven tot maximaal vijftien kilo per persoon.

Wat betreft je kleding raden we je aan om op je Indonesië reis praktische kleren mee te nemen die zich makkelijk laten combineren (laag over laag). We vragen je om in je kledingkeuze respect te tonen voor de lokale cultuur. Het dragen van korte broeken en t-shirts is hier echter geen probleem.

Het is aan te raden sandalen en stevige wandelschoenen mee te nemen voor de wandeltochten die we maken. Een trui voor de avonden kan ook geen kwaad.

Denk bij het samenstellen van je bagage aan bijvoorbeeld: zaklamp, waterfles, naaigerei, wasmiddel, universeel geldige verloopstekker, reisgids, hoofdbedekking, zonnebril, zonnecreme, lakenzak, toiletartikelen, badslippers, zwemkleding, wekker, schrijfgerei, schaartje, beker en zakmes.

Geldzaken
De munteenheid van Indonesië is de *rupiah* (IDR). Er zijn biljetten van 1000, 2000, 5000, 10.000, 20.000, 50.000 en 100.000 rupiah en muntgeld van 100, 200, 500 en 1000 rupiah. Kijk voor de actuele wisselkoers op www.oanda.com.

ATM in Indonesië: Op luchthavens en steden en gebieden waar veel toeristen komen, zoals op Java en Bali, kun je op veel plaatsen terecht bij een geldautomaat, aangeduid door de letters *ATM*. Het bedrag dat je per opname kunt pinnen varieert omgerekend tussen de 75 en 150 euro. Bij ATM's met biljetten van 50.000 rupiah kun je maximaal 80 euro opnemen. Houd er rekening mee dat banken per opname een commissie van ongeveer twee euro berekenen.

Veilig pinnen in Indonesië: Om veiligheidsredenen hebben Nederlandse en Belgische banken de bankpassen met Cirrus/Maestro-logo standaard ingesteld op gebruik binnen Europa. Indien je geld wilt pinnen in Indonesie dien je deze instelling tijdelijk te wijzigen naar 'Wereld'.

Buitenlandse valuta in Indonesië: Reis je naar gebieden waar weinig toeristen komen en geen grote plaatsen zijn, dan is het handig om contante euro's of Amerikaanse dollars achter de hand te hebben. Zorg er wel voor dat de biljetten niet beschadigd zijn en de dollarbiljetten na 2004 gedrukt zijn, anders worden ze niet geaccepteerd. De grotere hotels, restaurants en winkels accepteren creditcards.

Openingstijden
Banken in Indonesië zijn op werkdagen doorgaans open van 8.00 tot 15.00 , op zaterdag zijn slechts enkele vestigingen geopend tot 12.00 uur. Postkantoren zijn van maandag t/m donderdag tussen 8.00 tot 15.00 uur open, op vrijdag tot 11.00 uur en op zaterdag tot 14.00 uur.

Shoppen in Indonesië: De meeste winkels in Indonesië zijn open van 8.00 tot 21.00 uur. Sommige kleine zaken sluiten pas 's avonds laat. Veel winkels zijn ook op zondag open.

Fotografie
Wil je mensen fotograferen in Indonesië, vraag dan altijd eerst om toestemming (*permisi?*) of maak een gebaar waarmee je duidelijk maakt dat je iemand op de foto wilt zetten. Neem de tijd en maak contact, desnoods met handen en voeten. Laat ook het resultaat zien als je een foto hebt gemaakt met een digitale camera. Vraag toestemming als je (religieuze) ceremonies wilt fotograferen. Het is vaak geen probleem, al verwacht men soms een kleine donatie. Houd je in en rond tempels op de achtergrond, zodat mensen zich niet aan je storen. Gebruik van flitslicht is meestal verboden, zoals bij tempelfestivals op Bali. Maak geen foto's van badende mensen in de rivier. Dat ervaart men als een inbreuk op de privacy.

Het is verboden om strategische plaatsen als vliegvelden, militaire kampementen, bruggen, overheidsgebouwen, havens en dergelijke te fotograferen.

Veiligheid
In Indonesië kun je bijna overal veilig reizen. Zakkenrollen, tasjesroof en straatovervallen komen overal ter wereld voor, ook in de grote steden in Indonesië. Kleine criminelen zijn vooral actief in het gedrang op markten, in de bus en op bus- en treinstations. Wees hier alert.

Veilig reizen in Indonesië: Geld en belangrijke papieren kun je het beste in de kluis van je hotel bewaren. Waardevolle sieraden kun je beter niet meenemen op reis. Ben je onderweg draag je papieren, geld en passen dan op je lichaam, bijvoorbeeld in zakjes aan de binnenkant van je kleding of in een buidel onder je kleding. Stop niet al je geld en pasjes in je portemonnee zodat je niet alles kwijt bent als je zakken gerold worden. Mocht je onverhoopt bestolen worden, zorg dat je vooraf de app 'SOS op reis' gedownload hebt zodat je alle belangrijke telefoonnummers bij de hand hebt. Doe aangifte bij de politie, dat is nodig voor de verzekering.

Reisadviezen voor Indonesië: Actuele informatie over de veiligheid in Indonesië vind je op de website van het ministerie van Buitenlandse Zaken: www.nederlandwereldwijd.nl. Ook op de website van het Belgische Ministerie van Buitenlandse Zaken vind je nuttige reistips.

Tijdsverschil
Indonesië kent drie tijdzones. Op Java en Sumatra staat de klok in de winter zes uur voor op onze tijd. Op Kalimantan, Sulawesi en de Kleine Sunda Eilanden (inclusief Bali) zeven uur en op de Molukken en Papua Barat acht uur. In de zomertijd is het tijdsverschil met Indonesië een uur minder.

Reisdocumenten
Internationaal paspoort:
Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal zes maanden geldig is.

Visum:
Voor deze bestemming ontvang je bij aankomst in Indonesië een 'Visa on Arrival' voor een verblijf van maximaal 30 dagen. Het visum kost rond de € 35-, en moet ter plaatse cash betaald worden.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of een 'Visum on Arrival' mogelijk is. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0)23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:
- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Het voldoen aan de geldende in- en uitreisvoorwaarden, waaronder de geldigheidsduur van het paspoort en eventuele visumverplichtingen, is altijd je eigen verantwoordelijkheid.

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade/buitenlandse zaken (diplomatie.belgium.be)/marechaussee.nl te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Reisdocumenten
Internationaal paspoort
Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal zes maanden geldig is. Als je naar Indonesië reist moet je paspoort beschikken over tenminste 1 lege visumpagina. Een noodpaspoort is niet toegestaan.

Visum

Voor deze bestemming kun je bij aankomst in Indonesië een 'Visa on Arrival' aanvragen, waarmee je maximaal 30 dagen in het land mag verblijven. Het visum kost rond de €35 en moet ter plaatse contant betaald worden.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of een 'Visum on Arrival' mogelijk is. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0)23 22 100 04. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te infomeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Accommodatie en transport

Vervoer

Je maakt op deze Koning Aap groepsreis naar Java en Bali gebruik van verschillende vervoersmiddelen. Het vervoersmiddel waarmee je op het eiland Java de meeste kilometers aflegt is de trein. Java is heel dichtbevolkt waardoor het vaak heel druk op de wegen kan zijn. De laatste jaren heeft de Indonesische overheid flink gewerkt aan tolwegen waardoor sneller reizen op Java mogelijk is geworden. Maar wel met de opmerking dat het uitzicht op de tolwegen vaak beperkt blijft. Hoe anders is dat wanneer je met de trein door Java reist. Historische treinstations en prachtige landschappen gaan hand in hand. De zitplaatsen in de treinen zijn comfortabel en de ramen groot. Ideaal dus om ontspannen te genieten van het Javaanse landschap. De trajecten Jakarta – Cirebon, Cirebon – Semarang, Yogyakarta – Malang en Probolinggo – Ketapang leg je af per trein. De eerste drie trajecten zijn in de ‘Executive Class’, het traject Probolinggo – Ketapang is in ‘Economy Class’. Je hebt gereserveerde zitplaatsen. Tijdens de overige delen van de reis maak je voornamelijk gebruik van een eigen airconditioned (mini)bus.

De rit van Malang naar Bromo wordt vanaf het dorpje Tupeng met 4x4 jeeps uitgevoerd, waarbij er, afhankelijk van het type jeep, 4 deelnemers in een jeep gaan. De bagage zal op het dak van de jeeps worden vervoerd en wordt bedekt met een beschermhoes. Heb je zelf ook een beschermhoes bij je, dan kun je die als extra bescherming tegen het zand en stof gebruiken.

De oversteek van Java naar Bali wordt met de openbare veerboot gedaan. Verschillende ferry’s vertrekken de hele dag door vanuit de haven van Ketapang op Java naar Gilmanuk op Bali.

BELANGRIJK: Houdt er met je bagage rekening mee dat er tijdens deze Indonesië rondreis veel gebruik van openbaar vervoer wordt gemaakt. Met een backpack of zachte reistas/ trolley met wieltjes is het vaak net even wat makkelijker om de trein in en uit te stappen. Ook bij het aan boord gaan van de veerboot zal best wat moeten worden gelopen.

De transfers van en naar de luchthaven zijn inbegrepen bij de reissom. Indien je kiest voor het landarrangement, zijn de transfers van en naar de luchthaven exclusief.

Reisafstanden

Luchthaven Jakarta naar hotel in Jakarta: 30 km / 1½ uur
Jakarta naar Cirebon: 220 km / 4 uur (per trein)
Cirebon naar Semarang: 230 km / 3½ uur (per trein)
Semarang naar Wonosobo: 115 km / 3 uur
Wonosobo naar Yogyakarta: 97 km / 3 uur
Yogyakarta naar Malang: 350 km / 7 uur (per trein)
Malang naar Bromo: 60 km / 2 uur
Bromo naar Pemuteran: 280 km / 9 uur (inclusief vaartijd)

Pemuteran naar Ubud: 120 km / 4 uur
Ubud naar Denpasar luchthaven: 40 km / 2 uur

NB: De genoemde 'kale' reisduur per dag is sterk afhankelijk van de verkeersdrukte, wegconditie, trein- en ferryschema's en vertragingen en het weer. De tijd is dan ook uiteraard bij benadering.

Accommodatie
Tijdens onze reis door Java en Bali overnacht je afwisselend in middenklasse hotels en guesthouses. Je hebt dan tweepersoonskamers met douche en toilet op de kamer. Bij de selectie van deze hotels letten we vooral op de locatie, hygiëne en sfeer. De hotels of guesthouses zijn over het algemeen (waar mogelijk) gesitueerd in het centrum van de plaats waar we verblijven. De hotels hebben airconditioning. De kamers hebben soms een veranda met een eigen zitje. Je verblijft op basis van logies met ontbijt. De meeste hotels hanteren een 'check out' tijd van 12.00 uur 's middags.

Meerdere van de geplande hotels (met uitzondering van Wonosobo en Bromo) hebben een zwembad; fijn om de Indonesische warmte van je af te spoelen! In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat er andere hotels zonder zwembad gebruikt moeten worden. Als dit zich voordoet zullen we proberen een passend alternatief te vinden.

Kamer op indeling & verwachtingen
Kies je voor een kamer op indeling, dan deel je een kamer met een deelnemer van hetzelfde geslacht zoals vermeld in het paspoort. We begrijpen dat dit niet altijd overeenkomt met iemands identiteit. Geldt dit voor jou, neem dan gerust contact met ons op, dan denken we met je mee.

Een kamer delen vraagt om wederzijds respect en rekening houden met elkaar. Weet je dat je snurkt, laat opblijft, 's nachts vaak uit bed moet of behoefte hebt aan meer privacy? Dan raden we aan een 1-persoonskamer te boeken (tegen toeslag).

Wijzigingen van kamergenoot zijn tijdens de reis alleen mogelijk in overleg met de reisbegeleider en met instemming van alle betrokkenen. Bij problemen is de reisbegeleider het eerste aanspreekpunt. Kan er geen oplossing worden gevonden en is één reiziger verantwoordelijk voor de overlast, dan dient deze een 1-persoonskamer te boeken en de extra kosten zelf te dragen.

Let op: binnen een maand voor vertrek of bij beperkte beschikbaarheid is een 1-persoonskamer op aanvraag.

1-persoonskamer
Je kunt er bij boeking voor kiezen een 1-persoonskamer te reserveren. Hiervoor geldt een eenpersoonskamertoeslag. De vermelde prijzen zijn vanaf-prijzen en kunnen per reisperiode verschillen. In het boekingsformulier zie je de prijs die geldt voor jouw vertrekdatum. Houd er rekening mee dat een 1-persoonskamer niet op alle locaties beschikbaar is en in sommige gevallen uitsluitend op aanvraag, afhankelijk van de beschikbaarheid.

Wifi beschikbaarheid
Wifi tijdens je reis is tegenwoordig onmisbaar. Of je nu contact wilt houden met het thuisfront, je mooiste reiservaringen wilt delen op sociale media of praktische zaken wilt regelen onderweg. Internet maakt het allemaal een makkelijker.

Bij al onze reizen vind je daarom onder het tabblad Accommodaties per (voorbeeld)accommodatie informatie over de beschikbare wifi. Houd er wel rekening mee dat wifi niet altijd gegarandeerd is. De beschikbaarheid en kwaliteit kunnen per accommodatie en per land verschillen.

Op deze reis is het niet mogelijk een driepersoonskamer te boeken.

NB: Het is mogelijk dat er gedurende de Ramadan op (vooral) Java onverwachte wijzigingen in het programma zijn door volle wegen, overboekte treinen of hotels. Het lijkt in die periode wel of geheel Indonesië onderweg is. Als dit zich voordoet zullen we proberen een passend alternatief te vinden.

Zwaarte van de reis
Deze reis valt in categorie 3.

Vaak krijgen we de vraag of een reis 'zwaar' is. Dit vinden we een moeilijke vraag omdat iedereen een reis op een andere manier ervaart. In het algemeen kun je stellen dat iedereen met een goede lichamelijke en geestelijke conditie zonder problemen kan deelnemen aan onze reizen. Dit betekent bijvoorbeeld dat je altijd je eigen bagage naar je kamer kunt brengen, - ook als er geen lift is - of dat een uitgebreide stadswandeling voor je geen probleem is. Culturele verschillen respecteer je en je kunt goed omgaan met onverwachte gebeurtenissen. Op basis van onze ervaring en de terugkoppeling van onze reizigers en reisbegeleiders geven we voor iedere reis tevens een indicatie voor de ervaren zwaarte. Zo hopen we je te helpen om de reis te kiezen die bij je past zodat jij zelf - én ook je medereizigers! – optimaal kunnen genieten. Bij deze indeling houden we rekening met de gebruikte accommodatie, reisduur, hoogteverschillen, zwaarte van wandelingen & ruimte om zelf invulling te geven aan programma.

Flexibiliteit is wat reizen in Indonesië over het algemeen tot categorie 3 maakt. En zo ook deze reis. Vertragingen onderweg zijn op Java altijd mogelijk. Het maakt daarbij niet uit of je met het openbaar vervoer reist of met eigen vervoer. Wel zal je op deze Indonesië rondreis regelmatig met je eigen bagage moeten lopen. Bijvoorbeeld in de treinstations, maar ook wanneer de ferry van Java naar Bali wordt genomen. Bij een bezoek aan de Bromovulkaan bestaat er altijd een kans dat het programma vanwege vulkanische activiteit moet worden aangepast. Op Bali worden regelmatig religieuze ceremonies gehouden. Dit kan ertoe leiden dat wegen worden afgezet, met vertragingen tot gevolg.

Categorie 1: *Ontspannen reis, voor iedereen goed te doen. Korte reisafstanden, goede hotels, lichte wandelingen, reis met een laag tempo.*
Categorie 2: *Voor iedereen goed te doen. Soms wat langere reisafstanden. Goede hotels, soms avontuurlijke overnachting, eenvoudige wandelingen, reis in een gewoon tempo. Voldoende ruimte om ook zelf invulling te geven aan je reis door verblijf in grotere steden.*
Categorie 3: *Goed te doen voor iedereen die zich voorbereidt en zich flexibel opstelt. Er zitten zwaardere trajecten in de reis zoals langere reisafstanden (> 6 uur), treinreizen, wandelingen over ongebaande paden en/of ongelijke ondergrond, geringe hoogteverschillen en/of (meerdere) overnachtingen in eenvoudige accommodatie en/of je ervaart grote culturele verschillen. Soms minder ruimte om zelf zonder de overige deelnemers op pad te gaan (denk aan verblijf in wildpark).*
Categorie 4: *Redelijk stevige reis door lange reisafstanden, diverse zwaardere en/of meerdaagse wandelingen, hoogteverschillen, regelmatig eenvoudige accommodatie, minder ruimte voor eigen invulling omdat veel in groepsverband gedaan moet worden (verblijf in wildpark, reizen door ruige natuur).*
Categorie 5*: Zware reis die we alleen aanraden voor ervaren reizigers die beschikken over uitgebreide reiservaring en een zeer goede lichamelijke en geestelijke conditie hebben. Denk hierbij aan meerdaagse trektochten, reizen door ruig terrein, lange wandelafstanden per dag en/of grote hoogteverschillen.*

Neem bij twijfel contact met ons op. Wij adviseren jou graag bij de keuze voor een passende reis.

Bagage en kleding

Reisbegeleiding
Al onze groepsreizen worden ter plekke uitgevoerd door **Nederlandstalige of lokale Engelstalige reisbegeleiders**. Bij de vertrekdatum van een reis wordt dit op onze website duidelijk vermeld.

Veel klanten vragen ons of er **veel verschil is tussen een reisbegeleider uit België/Nederland of een lokale Engelssprekende reisbegeleider**. Wij vinden dat er aan beide keuzes voor- en nadelen verbonden zijn en dat iedereen daarom zelf moet afwegen welke keuze voor hem/haar de beste is.

Een **Nederlandstalige reisbegeleider** is meestal opgegroeid in België of Nederland en maakt daarom deel uit van onze westerse cultuur. Met hen is het over het algemeen makkelijker communiceren tijdens de reis, zowel wat betreft de taal als de culturele achtergrond. Daardoor kan deze reisbegeleider het groepsproces makkelijker volgen en bijsturen waar nodig. Vaak hebben zij ook uitgebreid gereisd of gewoond op de bestemming en hebben dus veel kennis over de lokale gebruiken en delen dit graag met je. Ook is de Nederlandstalige reisbegeleider zich zeer bewust van het belang van duurzaam toerisme; ze stimuleren het bezoeken van kleinschalige lokale restaurants, beperken het gebruik van plastic en geven duurzame tips tijdens de reis.

Een **lokale Engelstalige reisbegeleider** is natuurlijk op de bestemming opgegroeid en 'ademt' daarom deze bestemming. Hij of zij is hierdoor de aangewezen persoon om je in te wijden in de lokale gebruiken en cultuur. Overal is hij/zij thuis en dit communiceert erg makkelijk met de lokalen. Zijn of haar Engels heeft vaak een accent waardoor de communicatie iets moeilijker kan verlopen dan met een Nederlandstalige reisbegeleider. Positief is dat zo lokaal werk gecreëerd wordt op de bestemming zodat de lokale economie meer profiteert van je bezoek. Tenslotte geldt vaak een korting op een reis met een lokale Engelstalige reisbegeleider omdat bijvoorbeeld geen intercontinentaal vliegticket voor hen betaald hoeft te worden en wij dit verrekenen in onze prijzen.

Koning Aap stelt **hoge eisen aan de reisbegeleiding**. Een goede reisbegeleider is van grote meerwaarde op de reis! Wij zijn dan ook trots op ons team van professionele reisbegeleiders. Het zijn stuk voor stuk enthousiastelingen die allemaal de **liefde voor 'hun' land(en) graag aan anderen over brengen.** Ruime reiservaring én ervaring in het omgaan met groepen en (bij voorkeur) actieve kennis van lokale gebruiken en de taal zijn bij ons belangrijke selectiecriteria bij de keuze voor onze reisbegeleiders. Voor onze nieuwe reisbegeleiders worden speciale trainingen georganiseerd om ze voor te bereiden op hun rol tijdens de reis. Tijdens deze trainingen krijgen ze ook lastige praktijksituaties voorgeschoteld en leren ze waar de Koning Aap reisformule voor staat.

Daarnaast worden er met regelmaat bijeenkomsten georganiseerd voor de Nederlandstalige reisbegeleiders om essentiële kennis en ervaring uit te wisselen met elkaar en met medewerkers op kantoor, zodat de reizen op allerlei vlakken verbeterd kunnen worden.

De **primaire taak van onze reisbegeleiding** is toezien op een goede logistiek van de reis (vervoer en accommodatie). Ook waakt de reisbegeleiding over het verloop van het programma en over de aandacht die elk onderdeel krijgt. De reisbegeleider organiseert ter plekke een scala aan facultatieve excursies. Daarnaast fungeert hij of zij natuurlijk als centrale vraagbaak. Onze medewerkers kunnen veel vertellen over het land en de plaatselijke gewoonten. Realiseer je wel: een reisbegeleider is geen wandelende encyclopedie. Hoe je uiteindelijk het land ervaart bepaal je zelf, neem dus altijd een goede reisgids mee.

Natuurlijk heeft een reisbegeleider ook niet alles in de hand. Soms is er sprake van overmacht: door overstromingen of aardverschuivingen is de weg versperd, de overheid heeft de treinkaartjes geconfisqueerd of het hotel heeft de kamers al weggegeven. Bij dit soort tegenslagen zal de reisbegeleider op zoek gaan naar een alternatief.

Ondanks alle voorbereidingen en inspanningen van de reisbegeleider kan het gebeuren dat de reis toch niet geheel naar je verwachting verloopt. De reisbegeleider hoort dit dan graag van je, zodat er **ter plekke** naar een oplossing gezocht kan worden.

Het functioneren van onze reisbegeleiders evalueren we na iedere reis aan de hand van door deelnemers **ingevulde evaluatieformulieren**. Zo hebben wij te allen tijde zicht op hoe onze mensen in het veld opereren!

Je reisbegeleider verwacht aan het einde van de reis een **fooi** als zij/hij het werk goed heeft gedaan. Ons advies voor deze fooi verschilt per land, kijk voor een indicatie in de landeninformatie van je reisbestemming.

Festivals
Balinees Nieuwjaar (Pengrupukan en Nyepi)

Het Balinees Nieuwjaar is wellicht de grootste gebeurtenis van het jaar op Bali. Op Oudjaarsdag (Pengrupukan) wordt het Bhuta Yajna ritueel uitgevoerd. Lang voor Oudjaarsdag wordt in elk dorp begonnen met het maken van grote beelden van demonen en andere kwade wezens. Deze beelden worden Ogoh-Ogoh genoemd en worden van bamboe en papier gemaakt. Op Oudjaarsdag worden de Ogoh-Ogoh in optochten door de straten van Bali gevoerd. Men geloofd dat negativiteit en kwaad door de beelden worden opgenomen en dat slechte geesten zo verjaagd worden. 's Avonds worden de Ogog-Ogoh in brand gestoken waarmee de bevolking van al het kwaad gezuiverd wordt. De volgende dag is het Nyepi, Balinees Nieuwjaarsdag. Op deze dag denkt iedereen terug aan het oude jaar en bedenkt men wat te doen om in het nieuwe jaar een beter mens te zijn. Electriciteit is beperkt aanwezig en iedereen moet binnen blijven. Er is zelfs een Nyepipolitie die er op toeziet dat inwoners en toeristen zich aan de regels van Nyepi houden. Voor reizigers betekent Nyepi doorgaans dat ze de dag aan het hotelzwembad doorbrengen. Alle maaltijden dienen binnen de muren van de accommodatie te worden genoten.

Bewust op reis

Reizen is andere culturen leren kennen, lokale mensen ontmoeten en prachtige natuur zien. En dat willen we ook nog tot ver in de toekomst. Daarom hebben wij bij onze reizen aandacht voor mens, natuur, milieu en cultuur. Verantwoord reizen verrijkt niet alleen de reiservaring, maar draagt ook bij aan de kwaliteit van bestemmingen.

Local Impact Score

Voor elke reis streven wij naar een zo laag mogelijke klimaatimpact en een zo groot mogelijke positieve bijdrage aan de lokale omgeving. Om inzichtelijk te maken welk deel van onze uitgaven en de uitgaven van onze reizigers bij de lokale gemeenschap (accommodaties, restaurants en transport) terecht komt, hebben wij een Local Impact Score ontwikkeld.

De Local Impact Score bestaat uit twee elementen. Het eerste deel is opgebouwd uit een berekening van de vlucht, het landarrangement en het geschatte zakgeld. Het tweede deel is gebaseerd op tien criteria die wij hanteren om lokale impact te bevorderen. Deze twee elementen samen vormen samen onze Local Impact score. Een hogere score geeft aan dat een groter deel van de uitgaven bij lokale aanbieders terechtkomt. Lagere scores hebben uiteraard meer aandacht nodig in de toekomst. We werken samen met onze lokale partners aan verbetering van de score. De scores worden 2-jaarlijks bijgewerkt.

De Local Impact Score van deze reis is: **57**

Wil je meer lezen over de Local Impact Score of ben je benieuwd uit welke duurzaamheidscriteria de score is opgebouwd? Wij leggen je dit graag uit op **onze duurzaamheidspagina**.

Bijkomende kosten en zakgeld

Zakgeld / Bijkomende kosten

Het door ons geadviseerde zakgeld is een minimum bedrag voor je maaltijden, drankjes, excursies, entreegelden, ter plaatse te betalen luchthavenbelastingen en fooien. Het bedrag dat je uiteindelijk uitgeeft hangt natuurlijk sterk af van je eigen uitgavepatroon, souvenirs zijn mede daarom niet inbegrepen.

Gezamenlijke uitgavenpot

Tijdens je reis kun je regelmatig gezamenlijk deelnemen aan excursies of (niet vantevoren betaalde) maaltijden. Ook zullen er hier en daar gemeenschappelijke fooien betaald worden. Om hiervoor niet elke keer apart te hoeven afrekenen wordt er een Gezamenlijke Uitgavenpot ingesteld. Aan het begin van de reis wordt door de reisbegeleider van iedereen geld ingezameld voor deze pot. Aan het eind van de reis volgt dan de afrekening, waarbij je geld terug kunt krijgen of bij moet betalen. Met deze uitgaven is rekening gehouden bij de hoogte van ons adviesbedrag voor het zakgeld.

De hoogte van deze Gezamenlijke Uitgavenpot voor deze reis bedraagt € 150,-.

Landarrangement

Het is ook mogelijk om van deze rondreis alleen het landarrangement te boeken. Je regelt dan zelf de internationale vluchten en de transfer bij aankomst en vertrek. Met de andere deelnemers maak je vervolgens de reis volgens programma. Zo heb je een optimale vrijheid om zelf je reis samen te stellen en de vlucht te kiezen die bij je reisplannen past.

Op het boekingsformulier kun je ook aangeven of we, tegen betaling, nog een extra overnachting bij aankomst moeten regelen. Ook de transfer bij aankomst kan Koning Aap op individuele basis voor je regelen.

Voor al onze reizen hebben we een minimum aantal deelnemers nodig. Houd hier rekening mee voordat je zelf tickets gaat reserveren.

Het is in alle gevallen je eigen verantwoordelijkheid om op tijd bij het beginpunt van de reis aanwezig te zijn. Daarnaast zijn wij niet verantwoordelijk voor sporadische wijzigingen in de vertrekdata van onze groepsreizen.

Verzekeringen

Zoals in onze reisvoorwaarden vermeld staat, stellen we het afsluiten van een reisverzekering verplicht en bevelen we het afsluiten. Mocht er onverhoopt iets gebeuren tijdens de reis of voor aanvang van de reis, dan kan dit je veel geld kosten. Door het afsluiten van een verzekering voorkom je hoge kosten. Koning Aap werkt al jaren samen met de bekende reisverzekeraar Allianz Global Assistance. Zij hebben een speciaal pakket van reis- en annuleringsverzekeringen samengesteld dat aansluit op het avontuurlijk karakter van onze groepsreizen.

Je verzekeringen bij Koning Aap afsluiten: de voordelen

Hoewel het niet verplicht is om de verzekeringen bij Koning Aap af te sluiten, raden we dit wel aan. Omdat we goed op de hoogte zijn van de af te leggen reisroutes en ter plaatse beschikken over de medewerking van lokale agenten, zijn eventuele problemen makkelijker op te lossen wanneer de reisverzekering via Koning Aap is afgesloten. Een bijkomend voordeel is dat wanneer een reis onverhoopt niet door mocht gaan, de kosten van de afgesloten reis- en/of annuleringsverzekeringen geheel gerestitueerd worden.

Reis je met een reisgenoot?

Deelnemers die zich samen inschrijven op een reis raden we aan om een reisverzekering af te sluiten bij dezelfde verzekeringsmaatschappij. Bij een eventuele repatriëring van je reisgenoot voorkom je zo dat je als medereiziger (met een andere verzekering) geen toestemming krijgt om ook zonder kosten terug te keren.

Avontuurlijke excursies zijn op eigen risico

Met nadruk willen we er op wijzen dat reizigers die tijdens hun reis deel willen nemen aan avontuurlijke excursies (als raften, duiken, snorkelen, (bamboe)vlotvaren, kanoën, (water)skiën, (wind)surfen, parasailing, deltavliegen, parachutespringen, ballonvaren, bungee jumpen, canopy tour, canyoning, speleologie, mountain trekking, tokkelen, sandboarden, mountain biking, downhill biking en snowboarden) dit voor eigen risico doen en dat we hen dringend aanraden vooraf te controleren of hun reisverzekering deze activiteiten dekt.

Hoe sluit je een verzekering via ons af?

Dat is heel makkelijk! Bij het boeken van een reis, kun je in het boekingsformulier aangeven welke verzekering(en) je wilt bijboeken.

Overzicht verzekeringen

Voor meer informatie verwijzen we je door naar een pagina met meer uitleg over alle verzekeringsmogelijkheden.

- Verzekeringspakketten voor reizigers uit Nederland
- Verzekeringspakketten voor reizigers uit België

Veilig op reis

Koning Aap is aangesloten bij de VVR. Op de reizen van Koning Aap zijn de Algemene en Bijzondere Reisvoorwaarden van toepassing op de contracten tot reisorganisatie en reisbemiddeling zoals verstaan onder de Belgische wet van 16 februari 1994.

Conform art. 36 van de wet tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling is Koning Aap door Amlin Europe nv, bijhuis België, verzekerd om, in geval van financieel onvermogen, zijn verplichtingen jegens de reiziger verder na te komen. Deze garantiestelling wordt begeleid door VVR.

Voor jou als reiziger is dit een veilig gevoel, omdat je bij eventuele problemen altijd kunt terugvallen op deze organisaties.

Veelgestelde vragen

Veelgestelde vragen over Indonesië

Landinformatie

Meer informatie over Indonesië

Verder nog belangrijk

We raden je aan om goed voorbereid op reis te gaan, lees daarom voldoende over je reisbestemming en vraag goed na welke vaccinaties en andere medicatie je nodig hebt. Hieronder volgen nog een paar belangrijke zaken.

Persoonsgegevens

Zorg dat je je persoons- en paspoortgegevens (als geslacht, geboortedatum, voornamen en achternaam zoals

vermeld in je paspoort) correct invult, aangezien deze uiteraard nodig zijn voor het inboeken van je vluchten, eventuele treintickets of accommodatie. Check na ontvangst van je (digitale) boekingsbevestiging of deze gegevens correct staan vermeld. Je bent zelf verantwoordelijk voor het verstrekken van correcte gegevens. Met onjuiste gegevens loop je het risico niet toegelaten te worden op een vlucht of buitenlandse luchthaven.

Feedback

Hoewel wij veel aandacht besteden aan het goed uitvoeren van onze reizen is het mogelijk dat een deelnemer aanmerkingen heeft over de uitvoering van de reis. Om te bewerkstelligen dat deze aanmerkingen direct tijdens de reis naar tevredenheid opgelost kunnen worden, is de deelnemer verplicht de aanmerkingen per omgaande schriftelijk aan de reisbegeleiding mee te delen. Klachten die niet tijdens de reis schriftelijk aan de reisbegeleiding zijn meegedeeld, zullen door ons na afloop van de reis niet in behandeling worden genomen.

Aantal deelnemers

Mocht het gepubliceerde minimum aantal deelnemers niet gehaald worden, dan hebben wij de mogelijkheid om deze reis schriftelijk of mondeling te annuleren. Ook het uiteindelijk niet verkrijgen van de benodigde vliegtickets, kan leiden tot het annuleren van de reis. Wij verplichten ons dit uiterlijk drie weken voor vertrek aan de deelnemers mee te delen.

Adventure Specialists BV

Koning Aap maakt deel uit van een groep avontuurlijke reisorganisaties die vallen onder Adventure Specialists BV. Zij werken op diverse manieren samen om te zorgen dat de reiziger zo veel mogelijk waar krijgt voor zijn geld. Achter de schermen wordt er samengewerkt op het gebied van inkoop en afhandeling en voor de reiziger betekent het dat we de kans vergroten dat de reizen doorgang vinden doordat we belangstellenden naar elkaar kunnen doorverwijzen. In het enkele geval dat een reis wordt geannuleerd, gaan we eerst kijken of we de reiziger kunnen onderbrengen bij één van de andere reisorganisaties (Koning Aap Nederland, Koning Aap België, Shoestring).

Boek niet te laat

Wacht met het boeken van een reis niet te lang, omdat we een maand voor een reis vertrekt (en in sommige gevallen eerder) onze vliegtuigstoelen moeten retourneren aan de desbetreffende luchtvaartmaatschappij. Daarna zijn de stoelen ‘op aanvraag’. Bovendien kan laat boeken afwijkende vluchtschema’s met bijbehorende vluchttoeslagen, extra transfers en eenpersoonskamertoeslagen met zich meebrengen.

Laatste nieuws

In de uitgebreide reisbeschrijving vind je de meest actuele informatie over onze reizen. In de loop van het jaar kunnen echter veranderingen optreden waardoor mogelijk het dag-tot-dag-programma of het vluchtschema aangepast dient te worden. Uiteraard zoeken we dan altijd naar een zo goed mogelijk alternatief. Al deze veranderingen worden, zodra bekend, vermeld op onze website bij de betreffende reis onder 'Laatste Nieuws'. Indien de inhoud van de uitgebreide reisbeschrijving afwijkt van de informatie in onze algemene brochure, is de beschrijving op onze website bindend.

Verlenging van de reis

Mocht je je reis willen verlengen, dan kun je dit aangeven op je boekingsformulier. Voor het wijzigen van de vlucht ten opzichte van de groepsvlucht brengen we standaard € 50,- per boeking in rekening. Bij de verlenging van je reis kun je te maken hebben met extra kosten, zoals meerkosten voor de vlucht (door bijvoorbeeld een andere luchtvaartmaatschappij of boekingsklasse), het regelen van eigen transfer, extra hotelnachten etc. Wij nemen (na ontvangst van je boekingsformulier!) zo spoedig mogelijk contact met je op om de prijs met je te bespreken. Pas nadat je hiermee akkoord bent gegaan, wordt je boeking definitief.

Tenslotte

Onze rondreizen gaan door landen waar het klimaat en andere factoren kunnen zorgen voor problemen. Dit kan betekenen dat we soms moeten afwijken van het bovenstaande programma. Tussentijdse aanpassingen van dienstregelingen en prijzen van de luchtvaartmaatschappijen kunnen eveneens leiden tot gewijzigde vluchtdagen en reissommen. We doen ons uiterste best om eventuele veranderingen zo snel mogelijk door te geven en de gevolgen ervan zo beperkt mogelijk te houden, maar we zijn niet verantwoordelijk voor factoren die buiten onze macht liggen. Je kunt op onze website kijken voor eventuele wijzigingen.

Adres

Bezoekadres Koning Aap

Koningin Elisabethlaan 45

9000 Gent

Email
info@koningaap.be

Telefoon
09-2341311

In geval van uiterste nood - 24 uur bereikbaar:
Uitsluitend voor noodgevallen kun je ons ook buiten kantooruren bereiken op +32 (0)9-234 13 11. Je kiest dan in het keuzemenu voor nummer 1. Je wordt dan direct doorverbonden met onze alarmcentrale.
Bij een noodgeval moet je denken aan een last-minute annulering (binnen 24 uur voor vertrek), (vlucht)vertraging of ziekenhuisopname.

Openingstijden
Ons kantoor is geopend op de volgende tijden:
Maandag t/m vrijdag van 09-13 en 14-17 uur

Afspraak met een landenspecialist
Wil je een afspraak maken met één van onze landenspecialisten, bel dan van tevoren voor een afspraak, zodat je er zeker van bent dat je de juiste persoon te spreken krijgt.